

La crisi del suro

Per primera vegada en 65 anys els obrers de la fàbrica Sabaté de Ceret (Vallespir) han sortit al carrer. A pocs dies de Nadal, la direcció del grup Oeneo anunciava un nou expedient de regulació, el tercer en tres anys, que reduirà a la meitat l'efectiu de la plantilla ceretana.

El grup Sabaté, rebatejat com Oeneo, viu una crisi sense precedents que marcarà el final de tota una època, amb l'abandó de la producció de taps naturals. La pressió dels bancs i el dèficit, proper als 128 milions d'euros, han obligat els directius a prendre mesures dràstiques o cessar definitivament l'activitat. El pla de reestructuració del productor de taps preveu el tancament definitiu de la fàbrica de Temera (Marroc), on treballaven 87 persones, la reducció del 40% de la plantilla de la fàbrica oberta fa poc a Extremadura i la supressió de 85 llocs de treball dels 200 de la fàbrica de Ceret. Al Vallespir, on 50 assalariats van ser despatxats l'any passat, l'anunci d'aquesta nova onada d'acomiadaments va tenir l'efecte d'un terratrèmol social.

Per primera vegada en 65 anys d'història la família Sabaté ha de fer front a una situació crítica. L'empresa, creada el 1939, just després de la Guerra Civil, pel refugiat català Modest Sabaté, va créixer d'una manera exemplar fins a esdevenir una de les grans multinacionals en el seu sector d'activitat. Sabaté és un dels símbols de la indústria nord-catalana i també el darrer pulmó econòmic de la comarca del Vallespir.

El 1986, amb la creació de la patent SBM, els laboratoris ceretans van protagonitzar la primera revolució tecnològica del mercat, gràcies a un nou sistema

de desinfecció de taps. Més tard, el 1991, Sabaté va fer un altre pas de gegant amb la inauguració dels 65.000 metres quadrats de la nova fàbrica de Ceret. Amb el llençament d'una nova línia de taps, l'Altec, composts de farina de suro, Sabaté guanya renom mundial, amb 33 milions d'unitats venudes el 1995, i fins a 850 milions l'any 2000. Des del 1997 l'empresa familiar ha entrat al segon mercat de la borsa de París. Es crea Sabaté-EUA, Sabaté-Romania i Sabaté-Marroc. La família adquireix Aplicork, líder del suro de decoració a l'estat espanyol, i més tard engoleix el grup Suber i la societat Sibel, especialista en vins gasificats.

Seguint amb aquesta evolució constant, a finals de l'any 2000 Sabaté decideix de fusionar-se amb el líder mundial de tinells i bótes d'alzina, Diosos. El casament oficial entre les dues empreses, el 18 de juny del 2003, donarà vida a Oeneo. "La bestiesa més grossa que mai s'hagi fet", segons Bernard Sabaté, un dels quatre fills d'en Modest, que van assegurar la successió del pare. En una entrevista al diari *L'Indépendant*, Bernard Sabaté, exdirectiu jubilat des del 2001, ha repetit el missatge que sempre ha defensat i que culpa aquesta fusió de tots els mals actuals. Avui els Sabaté ja no controlen l'activitat d'Oeneo.

Sabaté també fa part de les empreses que reben ajudes públiques, gràcies a

Les noves tendències de les empreses vitícoles abandonen el típic tap de suro, cosa que afecta enormement aquesta empresa de Ceret. Ja no calen tants com fins ara fabricaven.

l'exoneració de càrregues fiscals. Fa dos anys, els accionistes d'Oeneo van haver de triar entre Ceret i San Vicente (Extremadura) per a instal·lar-hi una nova fàbrica. Tot i oferir-se per gestionar una nova ajuda pública, l'administració local no va poder impedir que la nova fàbrica, i els llocs de treball, s'escapessin a l'estat espanyol.

Els sindicats, amb el suport dels poders públics, han demanat la intervenció d'un gabinet d'experts perquè controli la veracitat de les xifres comunicades per la direcció. Tot fa pensar, però, que l'estat de les finances del grup resulta preocupant. Segons la mateixa direcció, els bancs demanaven la supressió simple i immediata de la fàbrica de Ceret. El motiu avançat per explicar aquestes pèrdues és la crisi del suro, com a conseqüència d'un canvi en el mercat del tap. Les exigències dels clients evolucionen. Cada dia més, la branca vitícola tendeix a deixar de banda els taps naturals i opta pels taps d'última generació, els sintètics.

Per contraatacar, la darrera perla sortida del centre de recerca de Ceret es diu Diam. El grup Oeneo n'està fent la campanya de promoció arreu del món.

En total, 85 treballadors iniciaran un llarg camí per omplir el paperam de "reclassificació" de la prefectura

Els poders públics i la direcció de Ceret aposten molt fort per l'èxit d'aquest nou producte, ja que, entre d'altres coses, potser encara aconseguirà salvar llocs de treball. Diam vol ser el primer tap de suro que no influeix en el gust del vi. Un nou procediment que consisteix a extreure'n les molècules de TSA, responsables del gust de suro. Que Diam compensi el deute és possible, però que salvi la fàbrica de Ceret no és gens segur, perquè, en cas que reeixís, a Oeneo li resultaria més interessant produir el nou tap a la fàbrica que ara posseeix a Polònia que no pas al Vallespir. És molt probable que la fàbrica ceretana sigui reduïda al mínim. Avui ningú no pot pas garantir que el centre de recerca es mantingui per sempre, i els més pessimistes ja veuen venir el projecte d'un museu...

La passada setmana la direcció va comuncar una primera llista de 40 noms, 40 obrers que reberen la rescissió de contracte a dos dies de Nadal. El pla de reestructuració preveu una segona forçada, de 45 empleats, durant el primer semestre del 2005. En total, 85 extreballadors iniciaran un llarg camí per omplir el paperam dels serveis de "reclassificació" de la prefectura.

El mateix sotsprefecte de Ceret admet que, després d'haver col·locat els 50 obrers acomiadats del 2003, l'oferta laboral de la comarca és "limitada", per no dir saturada. Tornar a trobar-hi feina serà més que complicat. Al poble del costat, el Voló, la segona major empresa de la comarca, els taps Trescases, pateix en silenci la crisi del suro.

Sebastià Girard